

Verksamhetsplan för 2024 för Nämndemannaföreningen vid Hovrätten över Skåne och Blekinge

Samarbetet med juristdomarna skall fortsätta i samma goda anda under året som tidigare. Vi har landets skickligaste jurister och mest erfarna domare inom våra väggar. Vi försöker gemensamt med domstolen att få till stånd utbildning av nämndemän då föreningen inte har möjlighet att själv finansiera resor till och från möten med det vidsträckta område som Hovrättens upptagningsområde omfattar. Vi har under året möjlighet att avropa medel från Nämndemännens Riksförbund med upp till 8.000 kr så länge det finns pengar kvar av den totalsumma som Domstolsverket gett förbundet i subsidier. Det är inget högt belopp för en hovrätt. Vi kommer på nytt söka uppvakta Regionen som ju är den instans som utser Hovrättens nämndemän. För detta krävs naturligtvis att vi kan visa upp förslag på aktiviteter som är intressanta och samtidigt fyller den ambition vi har med att stärka oss i vår roll som nämndemän. Här borde rimligtvis både region och domstol ta sitt ansvar som om de vore vår arbetsgivare.

Rent konstitutionellt har vi en roll som domare och vi företräder lagstiftaren, vi har avlagt domared och måste ständigt bevaka att vi håller oss à jour med den kompetens som en nämndeman minst måste ha för att känna sig trygg i sin roll. Vi måste vara extra uppmärksamma på de lagändringar som nu kommer i rask takt. Därutöver skall vi dessutom visa upp ett gott omdöme som en väldigt viktig del av denna samlade kompetens. Mot den bakgrunden blir det då självklart om vi ska kunna hävda våra intressen att vi är så många att vår röst hörs både lokalt och centralt när vårt förbund företräder oss mot Domstolsverket.

Vi har ju ingen renodlad partsroll som förening eller förbund men är ändå som individer utsedda av den högsta politiska instans vi har i vårt område, Region Skåne och Region Blekinge. I den rollen representerar vi lagstiftaren, varken mer eller mindre. Ett tungt uppdrag med andra ord. Det utesluter inte att vi ändå lokalt träffar uppgörelser på bilateral basis med vår myndighetschef på Hovrätten och för det krävs att vi representerar intressen som vi kartlagt bland våra medlemmar i en levande dialog. Det måste vi hitta ytterligare former för. Samtidigt har vi ju som uppdragstagare hos Hovrätten valt att betrakta domstolen som om den vore vår arbetsgivare och alla de frågor vi får som finns av den karaktären, och det är ganska många. Frågor som rör våra medlemmar kanaliseras vi till våra vakter och vår administrativa direktör på Hovrätten. Det har vi kommit överens om. Det är viktigt att vi upprätthåller en god anda och en bra tonalitet i umgänget. Vi har inte en klassisk partsroll som annars finns på de flesta arbetsplatser, även om vi som förening uppfattas företräda nämndemännen på domstolen. Och det gör vi ju, och mot bakgrund av det sagda så förstår var och en att medlemsantalet är viktigt för att ge oss denna legitimitet. Vi har bildat vår förening för att få detta inflytande, inte för att fixa bensinrabatter till våra medlemmar m.m. What's in it for me som det så vackert heter.

För tillfället arbetar vi på att kartlägga hur våra behov ser ut för att stärka den roll vi har. Vi försöker fånga upp medlemmarnas åsikter om vad som är kärnan i vårt uppdrag som förening och hur vi stärker individen i rollen som nämndeman.

Vi har tagit fram ett gediget program som nu kan genomföras med fysisk närvaro när pandemins restriktioner är borttagna. Vi har lärt oss och det är förhållandevis nytt för oss att digitala medier ändå kan skapa en gemenskap om än inte på samma nivå som vad ett fysiskt möte innebär. Vi lär oss som alla andra efter hand och är nyfikna på vad Ni medlemmar också föreslår vad vi ska prestera i verksamhet och vilka krav Ni ställer på oss som Ni utsett att sitta i styrelsen. I detta arbete förutsätter vi engagerade medlemmar. Genom att bli medlem ses vi inte bara i Nämndemannarummet och hälsar på varandra utan vi lär känna varandra och det utesluter ju inte att vi ser till att ha det trevligt tillsammans.

Vi kommer fortsätta mot bakgrund av det ansvar vi har i vår dömande funktion att höja statusen för vårt uppdrag som nämndeman genom att villkoren regleras på ett mer rättvisande sätt - det är ju den fråga som dagligen genomsyrar samtalen på vårt Nämndemannarum. Läs gärna vår egen tidskrift Nämndemannen där det efter hand nu utmejslas ett allt tydligare budskap. En hel del information läggs numera ut på Riksförbundets hemsida www.nmrf.se. Gå gärna in där och titta. Där finns också en länk till lokala föreningars hemsidor. Direktadressen till vår sida är annars <https://skablehovratt.nmrf.se>. Diskussioner pågår hur vi skall nyttja denna, då den inte administreras av oss utan det sker via riksförbundets administratör. Det är en process i sig.

Vi ska samtidigt veta att förhållandena på de olika domstolarna i landet skiftar avsevärt och vi nämndemän har här på Hovrätten över Skåne och Blekinge mött ett ledarskap som på bästa sätt präglat hela organisationen. Det är vi tacksamma för. Varje domstol är sin egen myndighet vilket förtjänar att nämnas då det i sig ju ger vid handen att vi själva på vår egen domstol med domstolens ledning i någon mening har stora möjligheter att själva forma vår vardag som nämndemän. På den punkten har vi en tradition att förvalta här på Hovrätten.

Vi kommer fortsätta vår ambition att samla nämndemän från flera föreningar i Regionen för gemensamma aktiviteter där så är möjligt och önskvärt.

Förbundet lägger nu ut ett antal utbildningar digitalt. Följ annonseringen på Nämndemannarummet och på www.nmrf.se

Vi tar gärna emot synpunkter vad vi lokalt skulle kunna genomföra digitalt. Det förstår var och en att med den geografiska spridning vi har till skillnad från tingsrätterna så kommer den här tekniken att vara fortsatt intressant för oss. Vi har så här långt använt tiden att bygga upp en kompetens hos oss att kunna genomföra den typen av sammanträden.

Nedan följer ett antal aktiviteter som vi försöker få till stånd.

- Professor Dahlman håller seminarium om Beviskraft. Skulle lämpa sig som ett seminarium på riksnivå.
- Någon av de beredningsansvariga av målen på Hovrätten kommer och berättar.
- Referentens A-Ö
- Hur ser lokalerna ut för häktade i källaren i domstolsbyggnaden? Rundvandring!
- Studiebesök på Byrätten i Köpenhamn
- Studiebesök på polisutbildningen i Malmö

- Studiebesök på eller besök av Forensiskt Center
- Studiebesök på anstalten i Vä
- Bjuda in åklagare, försvarare och kriminolog
- Rättsmedicinskt Center i Lund
- Nytt besök av Kvinnojouren
- Nya besök på Rättspsykiatri i Trelleborg
- Besök på Tullen på Lernacken
- Bjuda i representant för Arbetsförmedlingen
- Besök på häktet i Malmö
- Trivselträffar utan agenda.
- Möte med olika föreningar vid de olika rätterna i region 9

Detta är ett axplock. En fråga som kommer att belysas är ju att vi som nämndemän inte väljer vilka mål vi sitter i utan där är vi i samma sits som de lagfarna domarna. Vilket stöd kan vi förväntas få, ja detsamma som anställda domare får. Det finns alltid ett behov att prata om den typ av frågor som har med vår arbetsmiljö att göra. Fler mål, mer omfattande mål, allt grövre gängkriminalitet och fler traumatiserande händelser har blivit en realitet. På den punkten har vi idag en ganska dålig bild om detta är ett problem här på Hovrätten, det som det talas så mycket om när vi möter företrädare för andra domstolar. Vi i styrelsen konfronteras väldigt sällan med den typen av frågeställningar eller så går individen till administrationen här på domstolen och det är ju gott och väl så långt. Vi vet faktiskt inte.

Vi samtalar med våra lagmän på domstolen d v s cheferna för respektive avdelning om lämpliga ämnen att belysa, beskriva och att förhålla sig till som nämndeman då ambitionen ju inte är att utbilda oss till jurister men att ändå att höja abstraktionsnivån i samtalen för att bättre kunna förstå innebörden av "att skipa rättvisa". Det är ju på Hovrätten juridiken dessutom läggs till rätta och vad betyder det? Det finns många perspektiv att belysa när vi talar om rättssäkerhet. På den här punkten är naturligtvis den samlade kompetensen på vår hovrätt av absolut högsta klass av betydelse, samtidigt som det finns en stor ödmjukhet inför uppgiften som sådan i ett samhälle där man dessutom valt att ha nämndemän i en dömande funktion enligt en mycket lång tradition. Det demokratiska inflytandet och att skapa ett folkligt stöd och förtroende för den dömande makten är en nog så grannliga uppgift. Vi sitter samtidigt inte där som några demokratins revisorer utan har ålagts att vara domare med samma ansvar för de beslut som fattas som för de lagfarna domarna. Vi blir föremål för samma revision allesammans i sak. Det spelar ingen roll hur skickliga jurister vi är, någon av oss, om de kunskaper vi gemensamt representerar inte går hand i hand med ett gott omdöme.

De frågor vi många gånger ställer, vilket är en konst i sig, för att bättre förstå ett sammanhang och kunna bilda sig en uppfattning är nog så viktiga och är inte sällan startpunkten på en juridisk resa många gånger av ren seminariekaraktär och vilka kunskaper spelas då inte upp inför öppen ridå med så många skickliga yrkesmän eller oftast kvinnor på plats, helt utan prestige. Är detta en framgångsmetod och vårt främsta bidrag för processen som sådan. Eller är det så att var och en av oss redan anser sig ha hittat sin roll i uppdraget. Det menar vi i styrelsen måste kartläggas bättre, vilka behov var och en har, då vi ju samtidigt lär oss av

varandra och utvecklas efterhand i rollen som nämndeman i en verksamhet där det inte finns några givna facit, det ger ju inte ens juridiken svar på alltid utan tillämpningen sker utifrån beprövad erfarenhet och metod och med beaktande av lagstiftarens intentioner i varje enskilt fall.

Styrelsen

,